

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ES MEZŐGAZDASÁGI LAP

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
TULAJDONA.
TELEFON: 158 szám.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN HÓ 1.-ÉN ÉS 15.-ÉN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lei, rendes tagdíja évi 200 lei, kisgazdák, gazdatisztek és gazd. alk. részére 150 lei. A tagok az Erdélyi Gazdát 150 lei pótdíj ellenében kapják. *vo*

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:
TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA.

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lei Negyed évre 100 lei
Fél évre 200 lei Egyes szám 8 lei

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgatóválasztmánya Kolozsvárt, 1931. évi március hó 7-én, szombaton, d. u. 4 órakor az egyesület Attila-utca 10 szám alatti székházában rendes ülést tart, melyre a választmány tisztelt tagjait meghívja,

Kolozsvár, 1931. február 18.

Az elnökség.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
3. Felirat a földmívelésügyi miniszteriumhoz az erdélyi magyar mezőgazdasági szakoktatás érdekében.
4. Jelentés a magyarországi tanulmányi kirándulásról.
5. Jelentés a gazdakörök alapszabályainak jóváhagyásáról.
6. Jelentés a Bánsági Magyar Gazdasági Egylet megalakulásáról.
7. Jelentés a marosvásárhelyi kiállítás előkészítő munkálatairól.
8. Jelentés ingyenes szőlőoltvány készítő tanfolyam rendezéséről.
9. Jelentés az erdélyi mezőgazdasági kamarai választásokról.
10. Jelentés a közgyűlés előkészítéséről.
11. Jelentés az Ugron Pál javaslatának tanulmányozására kiküldött bizottság működéséről.
12. Jelentés a Cukorrépatermelői Szakosztály működéséről.
13. Jelentés a Dohánytermelési Szakosztály működéséről.
14. Jelentés a magyarországi uradalmak megkeresése magyarfajta bikák iránt.
15. Jelentés az Erdélyi Bortermelők Szindikátusának megalakításáról.
16. Javaslat a gazdaközönség szükségleteinek a Hangya központ s vidéki fiókjai útján való beszerzéséről.
17. Különböző bejelentések tudomásulvétel céljából.
18. Ulás napjáiig érkezett tárgyak.
19. Tagsági ügyek.
20. Esetleges indítványok.

Közgyűlési meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet Kolozsvárt, 1931. évi március hó 29-én, virágvasárnap d. e. 10 órakor az egyesület Attila-utca 10. szám alatti székházában

rendes közgyűlést tart,

melyre az egylet tagjait tisztelettel meghívjuk.
Kolozsvár, 1931. március hó 1.

dr. gr. Bethlen György s. k. Török Bálint s. k.
alelnök. titkár.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Jegyzőkönyv hitelesítő kiküldése.
3. Az igazgatóválasztmány jelentése az egylet 1930. évi működéséről.
4. Pénztári jelentés a zárszámadásokról és ezzel kapcsolatban az 1931. vi költségvetési irányzat megállapítása.
5. Választások időközi változásról.
6. Esetleges indítványok.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet és a Marosmegyei Földműves Szövetség

által Marosvásárhelyen,
1931. évi szeptember hó 3.—6. napjain
rendezendő

mezőgazdasági és ipari kiállítás és vásár tudnivalói.

I. A kiállítás célja.

A kiállítás célja: A mezőgazdaság és ipar fejlesztése, színvonalának emelése, a szakismeretek terjesztése. A nemesített és fajtiszta vetőmagvak termelésének és értékesítésének előmozdítása, az újabb tenyésztési eljárások, termelési eszközök, anyagok, felszerelési cikkek, szakirodalom bemutatása.

II. A kiállítás csoportjai.

1. csoport: Gazdasági termények és termékek.

Tárgyai: Minden mezőgazdasági termény és termék, gabona, takarmányneműek, nemesített vetőmagvak, vetőgumók, ipari és gyári növények, kerti vetemények, gyógynövények, feldolgozott termények, liszt, daraneműek, gazdasági, ipari termékek stb.

2. csoport: Gyümölcsfélék.

Tárgyai: Mindennemű gyümölcs frissen és feldolgozott állapotban. Konzervek, aszaltványok, befőttek, izek.

3. csoport: Borok, pálinkák és szeszesitalok.

Tárgyai: Bor, pálinka, likör, sör, gyümölcsborok, párlatok és egyéb szeszes és édesített italok.

4. csoport: Erdészeti és vadászat.

Tárgyai: Az erdőgazdaság körébe vágó termények, termékek, csemeték, fák, nyersen és félig vagy egészen kikészített állapotban. Erdészeti és erdőipari gépek, eszközök, anyagok, felszerelési cikkek.

A vadászati kiállítás tárgyai: vadászati cikkek, felszerelési tárgyak, fegyverek, kitömött állatok, bőrok, prémek, aggancsok stb. stb.

V. csoport: Néprajzi és háziipari cikkek.

Néprajzi tárgyak: Gazdasági eszközök, a pásztorélet, állattenyésztés tárgyai (pásztor kézművészete, balták, edények, ostor, bot, kürt, furulya, harang, állatjegyek, rovások stb.), lakásberendezési tárgyak, butorok, háztartási eszközök, anyagok. Fonás, szövés szerszámai (kendertörő, tiló, gereben, héhelő, guzsalyok, osztóváták, motollák, csörlőkerék, fonaltekercs, madzagszőrők, vászonszövő stb.) Népviselet, a ruházat összes kellékei és nemei. Női kézimunkák (varrottások, szőttek, szőnyegek, csergék, csipkek). A régi kézműipar szerszámai és egyéb tárgyai (ács, kádár, molnár, kovács, timár, csizmadia, szücs, szabó, lakács, festő, mézeskalácsos, fazekas, bányászszerszámok, céhládák, jelvények, kupák stb.). Népeleti tárgyak babonákra, népies gyógyászatra vonatkozó tárgyak, fényképek, szeszszerzők.

Háziipari tárgyak: Szekéralkatrészek, faragászi cikkek, edények, butorok, gazdasági eszközök, gereblyék, lapátok, cseber, vedel,

teknő, kanál, talicska, lajtorja, szerszámnyelek, seprők, fonott kosarak, butorok, pincetokok, méhkasok, szotyrok, lábtörők stb. Szőttemények gyapjuból, lenből, kenderből, pamutból. Varrottások, himzések stb.

Agyagipari tárgyak: Téglá, cserép, edények, disztárgyak, csempék,

6. csoport: Természeti kincsek.

Iparilag értékesíthető ásványok, kőzetek nyersen és feldolgozva. Vas és más ércek. Ásványvizek és gyógyvizek. Székely fürdők ismertetése. Fényképfelvételek a Székelyföld nevezetességeiről.

7. csoport: Irodalom.

Tárgyai: A közgazdaság és mezőgazdaság, közművelődés és ipar tárgykörébe vágó szakmunkák, tervek, praeparátumok.

8. csoport: Gazdasági gépek, eszközök, anyagok, ipari kiállítás.

Tárgyai: Gazdasági gépek, traktorok, ekék, vetőgépek, boronák, kapáló- és aratógépek, rosták, osztályozók, selektorok, motorok, takarmányfeldolgozó gépek, herefejtők, mérlegek, állattenyésztési, tejgazdasági, erdészeti, kertészeti gépek és eszközök. Járművek, szállítóeszközök, autók, kocsik, szekerek. Növényvédelmi szerek, műtrágyák. Háztartási, lakberendezési, ruházati stb. ipari cikkek és termékek. Új találmányok.

III. Jutalmak.

A kiállítás kitüntetettjei számára érme és oklevelek állanak a bíráló-bizottság rendelkezésére.

IV. Tudnivalók.

1. A kiállítás ideje: 1931. szeptember 3—6. napjai.

2. A kiállítás helye: Marosvásárhely a ref. kollegium helyiségei.

3. Helydíjak a gazdák és kisiparosok számára: alap vagy falterület m²-ként fedett zárt helyen 200 L., fedett nyitott helyen 150 L., szabadban 100 L. A helyigények a bejelentések sorrendjében elégtettek ki.

4. Helydíjak a gyáripár számára: m²-ként fedett zárt helyen 600 L., fedett nyitott helyen 400 L., szabadban 100 L., 10 m²-en felül elfoglalt terület 100 m²-ig 33%-al, a 100 m²-en felül elfoglalt terület 50%-al olcsóbb egységárral számíttatik. A térfoglalásnál minden megkezdett méter egy méternek számíttatik.

5. Külön pavilonokat az egyesületi ácsmester kölcsön, vagy saját faanyagából egyszerű vagy díszesebb kivitelben megállapodás szerint készít. — A dekorációs munkálatokat (drapériákat és cserepes, vagy vágott virágokkal való díszítést, grupirozást stb.) az egyesületi kárpitós, illetve kertész igen méltányos árak mellett készíti, illetve végzi.

6. Tűz- és életbiztosítás díja minden megkezdett 1000 L érték után 10 L, mely összeg a bejelentéskor a helydíjjal együtt fizetendő.

7. A bejelentések a kibocsájtott bejelentő lapon: „Societatea Agrară Ardeleană — Erdélyi Gazdasági Egylet Cluj-Kolozsvár, Strada Andrei Mureșan — Attila-u. 10.” címre aug. hó 15-ig beküldendők. A Maros-megyei kiállító részvételi szándékukat a Maros-megyei Föld-

A fekete dohányról.

Irta: Lapikás Béla.

mives Szövetségnél is bejelenthetik Marosvásárhelyen. A bejelentéssel egyidejűleg a hely és biztosítási díjak is beküldendők.

Augusztus hó 15 után a „Kiállítási Rendező Bizottság Marosvásárhely ref. Kollegium” címre küldendők úgy a bejelentések, mint a kiállítási tárgyak is.

8. A *katalogus* a bejelentésekből fog összeállítani román és magyar nyelven. A kiállító címének és a bejelentett tárgyak felsorolásának közlése díjtalan. Bejelentendő a kiállító neve, pontos címe, a kiállítandó tárgyak vagy termények fajtája az eladó készlet mennyiségének és árának megjelölésével.

9. *Hirdetés a katalogusban*: oldalonként 1200 lei, feloldal 600 lei, negyed oldal 400 lei, szalaghirdetés díja 300 lei.

10. *Kiállítandó tárgyak beküldési határideje* 1931. szeptember hó 1.

A kiállításra küldendő tárgyak kedvezményes vasúti fuvardíj mellett való szállításának engedélyezése érdekében a rendezőség a lépéseket megtette. Az eredmény felől a rendezőség idejében értesíteni fogja az érdekelteket.

12. A kiállítás részvevői és látogatói részére a rendezőség kedvezményes tarifa engedélyezését kérte. A kérés kedvező elintézése esetén a rendezőség idejében értesíteni fogja az érdekelteket.

13. *Belépőjegy nincs*. A *katalogus* megváltása kötelező. Kiállítók az első megvásárolt *katalogus* után másra át nem ruházható állandó szabad belépésre jogosító igazolványt kapnak.

14. *Eladási jutalék*. A kiállításon és vásáron eszközölt eladás vagy felvett rendelés után az érték 2%-a jutalék címén a kiállítási iroda pénztárához nyugta ellenében befizetendő. Az árusítást a kiállítási és vásári iroda is elvállalja.

15. *Kártérítés*. A kiállított tárgyak lelkiismeretes őrzésétől a rendezőség gondoskodik, azokat biztosítja. A tárgyak elvesztéséért és az azokban keletkező esetleges károkért úgy a szállítás, mint a kiállítás tartama alatt is a rendezőség a felelősséget a biztosító társaságra hárítja.

16. A kiállítás tartama alatt talajmivelő gépbemutató, gazdagyülek és gazdasági, háziipari, népművészeti stb. előadások fognak tartatni. Bemutatásra kerül a műtrágyák helyes kiszórásának módja, valamint a gyümölcsfák helyes permetezésének módja stb.

17. Minden a kiállítással és vásárral kapcsolatos kérdésben felvilágosítást nyújt az E. G. E. titkári hivatala (Cluj-Kolozsvár, Strada Andrei Mureșan — Attila-u. 10.)

V. A talajmivelő gépbemutató tudnivalói.

A *bemutató helye*: Marosvásárhely.

A *bemutató ideje*: Szeptember 5-én d. u. 2—6 óráig.

A *bemutatón résztvehet* minden a kiállításon részvevő talajmivelő gépgyáros vagy képviselője, gyártmányaival.

A *bemutatón* a gépek munka közben mutatandók be az e célra kijelölt helyen.

A *bemutató részvételi díja* minden traktor-típus után 5000 lei. Fogatos ekék után 1000 lei fizetendő. Egyéb gépek után 1000—1000 lei fizetendő. Egy típusú gépből ugyanezen díjak mellett több is üzemben tartható. A díjak a bejelentéssel egyidejűleg fizetendők be a kiállítás rendezőbizottságához.

Bővebb felvilágosítással az E. G. E. titkári hivatala szolgál.

Az
Ambrosi Szőlőoltványtelep Medgyes-Mediaș
Tulajdonos: Dr. Ambrosi Alfréd

Szállít
elsőrangú és garantált fajliszta Szőlőoltványokat és amerikai alanyvesszőket. —
Kérje új árjegyzékünket! 350

Az „Erdélyi Gazda” f. évi 2. számában akasztófa humorral megírt pár sort olvasok a „fekete dohány”-ról. „Amint van fekete szesz, fekete liszt és más egyéb feketeségek a gazda termelvényeiben, úgy lesz fekete dohány is, ha a beváltások ilyen, — törvényellenes mederben folynak.” Azonban amíg a fekete szeszt ügyes üzletemberek csinálják és nehéz milliókat tesznek zsebre, addig a fekete dohányjal nem igen lehetne így boldogulni, mert a dohányt gazdák termelik és sajnos azok nem hiszem, hogy olyan „életrevalók” lennének mint a fekete szeszeselek.

A törvény szigorúan bünteti a dohánycsempészetet s a büntetésekből hatalmas praemiumokat ad a felderítő közegeknek.

A feljelentők és a megállapítók kapják 50%-át úgy a befolyt pénzösszegnek, valamint a C. A. M.-nek beszolgáltatott áruk és tárgyak értékének. A nyomozó hivatalok ellenőrei 5—5% jutalékot kapnak. A pénzügyi ügynökök, akik felhajtják a büntetési összegeket 12%-ot kapnak, ha azt 3 hónap alatt behajtják.

A hatalmas büntetési összegeknek jelentékeny százaléka tehát a felderítő és incassáló közegeké. Nem csoda tehát, ha a C. A. M. közegei reá jöttek, hogy a dohánycsempészes felderítése igen jó üzlet számukra. De mert a gazda, őstermészeténél fogva, nem szeret csempészzel foglalkozni, nehezen lehetett kellő mennyiségű kihágásokat „felderíteni”, elhatározták tehát, hogy ha nincs „fekete dohány”, hát csinálják ők. Egy pár érdekes eset elmondok tanulság képen:

Egyik dohánytermelő községben egy dohánytermelőnek sok dohányja volt s szeretne volna a dohánysimítást korábban megkezdeni, mint a többiek, hogy azzal idejében elkészülhessen. Kérte a helyi ügynököt, hogy adna neki arra engedélyt. Az ügynök meg is engedte az időelőtti dohánysimítást, csupán annyit kötött ki, hogy a dohányt lehetőleg éjjel simítsák, nehogy a többi dohánytermelő az megelégedjen s hasonló kérésekkel zaklassák őt. Ezen érthető kérésnek a termelő gazda eleget téve, sötétedés után szedte össze a dohányját, hogy a simító helyre szállítsa. Alig fejezte azonban be az összecsomagolást, a csendőr rajta ütött, a dohányját elkobozta. A kihallgatás rendén a termelő hivatkozott az ügynökre, aki neki az időelőtti simítást megengedte. A rögtön megidézett tanu azonban a kivételes engedélyt nem volt hajlandó elismerni s így a termelőt, mint dohánycsempészen tetten értet, a rögtön ítélő bíróság, amely a C. A. M. hivatalnokából, a csendőrőrmesterből és a helyi ügynökökből alakult meg, — bűnösnek mondotta ki és szegény termelő 2 ökör árával alig uszta meg ezt a kivételes engedélyt.

Érdekes, hogy csupán a módos és becsültetüket féltő termelőket szemelik ki az ilyen különleges áldozatokra.

Egy másik eset egy nagybirtokossal történt meg, akinek a kastélya mellett 7 holdas parkja van. Ide igen könnyen el lehetett rejteni egy dohányvágó gépet, amit aztán nagy csendőri fedezettel a C. A. M. közegei megkaptak, s mert azt a nagybirtokos parkjában kapták meg, tehát ezen kihágásért a birtokost tették felelőssé és 50.000 leig azonnal megbüntették, amit a birtokos, — hogy meghurcoltatását elkerülje — azonnal ki is fizetett. Igen gyakori eset az, amikor a C. A. M. közege a termelőnek, — lévén annak szíves jóbarátja, — nagykegyesen megengedi, hogy 10—15 kiló dohányt kizárólag a saját használatára megtarthasson. A mítsem sejtő dodánytermelő, bizva a jó barátságban, nyugodtan tartja a házában a megengedett dohányt s nagyot néz, amikor éjjel 1—2 órakor ágyából felkeltik, hogy adja elő a rejte-

getett dohányt. A termelő, mint aki biztos a dolgában, nyugodtan előadja a kevés dohányt s elmondja, hogy azt a Sef úr neki megengedte, hogy saját használatára visszatarthassa, de a C. A. M. közegei igen szigorúak, az egész házát felkutatják, az alvó gyermekeit az ágyból kizavarják, mindent tüvé tesznek s végül kirójják a termelőre az azonnal végrehajtható büntetést. Számptalan esetet tudnék felsorolni, amiből látható, hogy a „fekete dohány” nem hasonlítható össze a „fekete szeszszel”, mert amíg a fekete szesz nemcsak az ellenőrző közegeknek, hanem a termelőnek is hasznos foglalkozás, addig a fekete dohány a termelőnek káros s csupán a nyomozó közegeknek hasznos. Hogy a dohánytermelés egyenes uton is hasznos legyen a termelőre, szükséges az annyit hangoztatott összetartás. Ne termeljünk addig dohányt, amíg a C. A. M. a törvényben előírt kötelezettségeit a termelőkkel szemben nem teljesíti.

Az E. G. E. magyarországi tanulmányi kirándulásának tudnivalói.

Az E. G. E. a Hermes menetjegyirodával Cluj, közösen március hó 16—25. napjain a budapesti országos mezőgazdasági kiállítás alkalmából Magyarországra gazdasági tanulmányi kirándulást rendez, amelyen úgy férfiak, mint nők kedvezményes árak mellett vehetnek részt, amennyiben az alábbi feltételeknek megfelelnek. A kiránduláson való részvételi szándék legkésőbb március hó 10-ig bejelentendő az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatalához (Cluj-Kolozsvár, Str. A. Mureșan-Attila-u. 10.), vagy a Hermes menetjegyirodához. A bejelentéssel egyidejűleg beküldendő a jelentkező állampolgársági bizonyítványa és személyazonossági igazolványa hiteles másolatban. A jelentkezéssel egyidejűleg a részvételi díj is beküldendő. A részvételi díjban benne foglaltatnak az utlevél szerzés költségei, a vízum díja, vasúti jegy ára Kolozsvártól-Kolozsvárig számítva, az összes szállodai költségek borraival, a kiállítás területére kétszeri belépésre jogosító igazolvány ára, stb. Az utlevél szerzéséről az E. G. E. gondoskodik. A részvételi díjak többféle csoportosításban vannak összeállítva, aszerint, hogy a jelentkezők csak Budapestre mennek, vagy a vidéki kiránduláson is részt vesznek és Budapesten igényelnek-e szállodai elszállásolást, vagy privát háznál, ismerősöknél szállanak meg. Minden érdeklődésre postabélyeg beküldése ellenében készséggel nyújt részletes felvilágosítást az E. G. E. titkári hivatala és a Hermes menetjegyiroda, Cluj, Calea Regele Ferdinand 13.

Részvételi díjak:

A kirándulás részvételi díja öt féle változatban állapított meg.

Az I. csoport részvételi díja 3900 L. azok részére, akik szállodai elszállásolást igényelnek és részt vesznek a vidéki kiránduláson.

A II. csoport részvételi díja 2900 L. azok részére, akik részt vesznek a vidéki kiránduláson, de Budapesten nem tartanak igényt elszállásolásra.

A III. csoport részvételi díja 2700 L. azok részére, akik a vidéki kiránduláson nem vesznek részt, de Budapesten elszállásolást igényelnek.

A IV. csoport részvételi díja 1700 L. azok részére, akik a vidéki kiránduláson nem vesznek részt és Budapesten elszállásolásra nem tartanak igényt.

V-ik csoport. A határtól Budapestig és vissza 1.100 Lei.

Bánási Magyar Gazdasági Egyesület.

A bánáti magyar gazdaközönség ép úgy érzi a súlyos gazdasági válságot, mint Erdély többi részein érezzük valamennyien. Ezért br. Ambózi Andor a Magyar Párt bánáti tagozatának elnöke zászlót bontott és szervezkedésre hívta fel a Bánát magyar gazdaközönségét. A hívó szóra nagy- és kisgazdák egyaránt tömegesen gyűltek össze a temesvári Magyar házban tartott alakuló közgyűlésre. A gyűlést br. Ambrózi Andor nyitotta meg. Kézszegélyesen bizonyította be a Bánáti Magyar Gazdasági Egyesület megalakításának szükségességét. Az egybegyűlt lelkes gazdaközönség egyhangulag ki is mondotta az egyesületnek az E. G. E. fiókja gyanánt való megalakítását. A határozat kimondása után a választásokat ejtették meg, amelyek rendén elnök lett Gyertyánffy László dr. gyéri földbirtokos, alelnökök: Scharff Jenő, Demeter Drunka, Dezső Antal és Tornyai József. Főtítká: Koppány Rezső, titká: Dadányi György és Bakos János. Főpénztáros: Páll György dr. Pénztáros: Krecsmáry Sándor. Ügyészek: Aczél Oszkár dr. és Kriván Gyula dr.

A tisztikarválasztás után Gyertyánffy László dr. elnök nyitotta meg újra az ülést s keresetlen szavakkal vázolta a hallgatóság elé az egyesület programját.

Törvények, rendeletek.

Törvényjavaslat

a kisajátítás és birtokbábelhelyezés revíziójáról.

Már régebben hire járt annak, hogy a kormány olyan törvényjavaslatot készít elő, amely lehetővé fogja tenni földkisajátítás és a földbirtokbábelhelyezések revízióját. Az Argus című közgazdasági lap most közli ennek a törvényjavaslatnak a főbb rendelkezéseit, amelyek, ha a javaslatból törvény lesz, előreláthatólag a revíziókérések egész tömegét fogják megindítani és a bizottságban is a legelőkelőbb vita várható. A javaslat tartalma a következő:

1. A kisajátítás revízióját kérhetik az érdekeltek a következő két esetben:
a) Ha bebizonyítják, hogy a kisajátítás hamis okmányok alapján történt.

b) Ha a kisajátítás ügyében két ellentmondó határozat van.

2. A birtokbábelhelyezési kimutatásba való felvételét kérheti valaki:

a) ha bebizonyítja, hogy a régi kimutatásba tévedésből, vagy más egyéb indokokból nem vették fel,

b) a kimutatásból való törlését kérheti akkor, ha bebizonyítja, hogy oda való felvétele téves alapon rosszhiszeműségből történt.

A javaslat a legfelsőbb agrár komité intézményét megszűnteti.

A kormány a regátban ezzel a törvénnyel szeretné a maga számára népszerűségét megszerezni. Az Erdélyben való alkalmazásától a Nemzeti Párt fél, mert sok román birtok volna megtámadható. Ezért csak a Regátban szerették volna életbeléptetni, de ezt alkotmányjogi szempontból keresztülvinni nem lehet. Kérdés most, hogy mi lesz a javaslat sorsa.

EGYLETI ÉLET Vegyes közlemények

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet Cukorrépa-termelői Szakosztálya, mint a Termelők Szövetsége 1931. évi március hó 5-én, csütörtökön d. e. 10 órakor Marosvásárhelyen a Vármegeyház nagytermében szakosztályi gyűlést tart, amelyre az érdekelt gazdaközönséget - ezuton tisztelettel meghívjuk.

Kolozsvár, 1931. február hó 26.

Lázár Simon s. k.
szakoszt. elnök.

Török Bálint s. k.
szakoszt. előadó.

Tárgysorozat:

1. Elnöki beszámoló.
2. Tájékoztató a múlt évi répa felárak kifizetéséről.
3. Elszámolás a Szövetség múlt évi bevételeiről és kiadásokról.
4. Az idei répaárak.
5. Az utolsó közgyűlés által kiküldött bizottság jelentése a termelők kényszerszindikátusba való tömörítéséről.

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet igazgató-választmánya Kolozsvárt, 1931. március 29-én, virágvasárnap, d. e. 9 órakor az egylet Attila-utca 10. szám alatti székházában rendes ülést tart, melyre a választmány tiszelt tagjait meghívja

Kolozsvár, 1931. március 1.

A z e l n ö k s é g.

Kérjük tiszelt tagjainkat és a gazdakörök tiszelt vezetőit, hogy gyümölcsfacsemete megrendeléseiket március hó 15-ig sziveskedjenek beküldeni az E. G. E. titkári hivatalához.

Jóváhagyott gazdaköri alapszabályok. A kolozsvári törvényszék az alábbi gazdakörök alapszabályait 363—926. sz. alatt január hó 31-én jóváhagyta. A jóváhagyásról szóló végzést az összes érdekelt gazdaköröknek kiküldöttük. Azon gazdakörök alapszabályainak jóváhagyását, amelyekről még értesítést nem küldhettünk és itt alább nem nevezük meg, megsürgöttük és hisszük, hogy az erre vonatkozó végzést is rövidesen megkapjuk és szétküldhetjük. Jóváhagyattak tehát az alábbi községek gazdaköreinek alapszabályai: Sztána, Nagykapus, Kolozs, Inaktelke, Pata, Pusztakamarás, Mezőkeszű, Vajdakamarás, Kőbölkut, Kolozskara, Kalotaszentkirály, Zentelke, Kajántó, Fejérd, Válaszút, Kiskapus, Mocsolya, Egrespatak, Kisdoba, Nagydoba, Szilágyszentkirály, Sarmaság, Szilágysámsond, Szilágypanit, Szilágybagos, Alsócsernáton, Zagon, Kézdimartonfalva, Czófalva, Szacsva, Kishorosnyó, Eresztevény, Sepsiszentkirály, Sepsibesenyo, Kálnok, Kilyénfalva, Szotyor, Szentkatolna, Lisznyó, Uzon, Szentivánlaborfalva, Gidófalva, Barátos, Gagy, Nagyenyed, Érmihályfalva, Tenke, Csákova, Torontálkeresztes, Gátalja, Delta, Magyarszentmárton, Perjámos, Dézsánfalva, Pártos, Marosszentbenedek, Görgényszentimre, Mészök, Szárhegy.

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő összegek küldettek be:

1930. évre 350 L. tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Gazdakör Ndaroc, Gazdakör Vkamarrás (76 L.).

1931. évre 350 L. tagdíjat és E. G. pótdíjat fizetett: Gazdakör Mákófalva, Kubick F. Kötliget, Gazdakör Hosszúfalva, Gazdakör, Hitel-szövetkezet Nyujtód, Gazdakör Kálnok, Scheda Gy. Brassó (300 L.), Toamieky I. Mújvár (300 L.), László Gy. Niklód, Bíró B. Gredistea, dr. Müller Z. Nenyed, Gazdakör Bita, Szabó G. Mikályán (300 L.), Gazdakör Szárhegy (200 L.), Kopacz B. Gysztmiklós (175 L.), Bárány I. Amedgyes, Jeszenszky B. Temesvár, Császáry Gy. Nenyed, dr. Vajna Á. Gidófalva, Hitelszövetkezet Köpce (150 L.), Török K. Mfráta (300 L.), Gazdakör Barátos, Gazdakör Tenke.

Az Udvarhely vármegyei mezőgazdasági kamara igazgatójává — királyi dekrétummal — Rendeck Géza gazdasági tanácsost nevezték ki.

A cukorrépa árak megállapítása. Bukarestben összeült a gyárak és termelők képviselőiből alakult vegyes bizottság, mely hivatalosan megállapítani az 1930. évben beszállított cukorrépának a 80 lej alapár feletti ártöbbletet. Tekintettel arra, hogy nagyobb kivétel volt 4 lej kg.-kenti áron, a 113 lej répaárat leszállították. Nem lehet még tudni, milyen lesz ez az árcsökkenés aránya. Az eddigiek szerint csak 20 lej fognak még fizetni a gyárak. Ez nem áll arányban az exportált cukormennyiséggel. A regáti gyárak több ezer vagon fekete répat termeltek, amit belföldön akarnak redukált áron piacra dobni. A gazdaközönség képviselői a legelszántabb harcot folytatják a termelők érdekében. Szövetségünk képviselőjében Lázár Simon és Muth Aurél szövetségi elnökök és Konner Frigyes képviselő voltak jelen a gyűlésen. A kerületi üléseken fogják megállapítani az új répaárakat, amelyek kapcsán szintén késhegyig menő harcokra van kilátás.

Gazdasági előadások Marostorda vármegyében. Február hó 15-én Nyárádszentmárton—Csikfalva—Jobbágyfalva községek gazdaköreiben ismeretterjesztő előadásokat tartottak Mikó László, Máthé Zsigmond, Lőrinczi Miklós, Hatfaludy István, Toldalaghy Mihály gróf. Ezen előadások kiváltotta eszmecserében Kovács Lajos, Incze Péter, Ács Antal és Kovács Sándor kisgazdák vettek részt és Kiss János csikfalvi gazdaköri elnök.

Tovább folyik a dohányégetés és birságolás. A nagykarolyi dohánybevaltó udvarán az utóbbi 30 nap alatt mintegy 100.000 lej értékű dohányt égettek el a kistermelők mérhetetlen kárára. Mezőpetri szatmármegyei községben 162 esetben vettek fel a dohányügynökök büntetésekről jegyzőkönyvet.

Kukorica termelési szempontból kerületekre osztják az országot. Madgearu földmívelésügyi miniszter országos kukoricatermelési ankétot rendezett, amelyen elhatározták, hogy az országot kerületekre osztják fel és előírják, hol termeljenek a gazdák puha és hol keményszemű tengerit. Ezt keresztülvinni azonban lehetetlenség. Ezenkívül támogatni óhajtják a kukoricatermelőket olcsó gépekkel. Ehhez vajjon honnan venné a kormány a pénzt, mikor a kisgazdától is az igavonó marhát és párnát viszik elárverezni az adóhátralékért?

A cukorközpont az elmúlt évben cca 11 ezer vagon cukrot hozott forgalomba az ország területén. A cukortermelési kvóta az egyes gyárak között a következőképpen oszlott meg: Jucica, Lujani, Ripiceni összesen 36%, Danubiana 28%, Botfalusi Cukorgyár 12%, Marosvásárhelyi Cukorgyár 6%, Ifcáni 5%, Aradi Cukorgyár 5% és Chitila 4½%. A fennmaradó 3½% a Zarojanié volt, amelyik tudvalevő, kilépett a kartellból. A Zarojani kvótáját a többi gyárak közösen osztották fel.

Ingyenes szőlőoltványkészítő tanfolyam. Az Erdélyi Gazdasági Egylet március hó 22—28-ig Királyfalván (Kisküküllő vm.) Schöppner Sámuel szőlőoltvány iskolájában ingyenes szőlőoltvány készítő tanfolyamot rendez, amelyre a kisgazdák és gazdaifjak jelentkezését március hó 10-ig elfogadja az E. G. E. titkári hivatala (Kolozsvár, Attila-u. 10). A tanfolyam látogatóinak elszállásolására az E. G. E. a királyfalvi gazdakört kérte föl, a tanfolyam látogatói ebédet Schöppner Sámuel szőlőoltvány iskolájának vezetőségétől díjtalanul kapják. Bővebb felvilágosítással díjtalanul szolgál az érdeklődőknek az E. G. E.

Szállítunk elsörendü 346
szőlőoltványokat és napsugaras hegyi fekvésről származó
amerikai alanyvesszőket.
Leszállított árak. — Árjegyzéket ingyen küldünk.
A medgyesi gazdasági tanintézet szőlőoltványtelepe. Telefon 104.

PIAC.

Szilágy vármegye és Zilah város megszervezték a gyümölcsfa védelmét. A gyümölcsfák védelme érdekében Erdélyszerte erőteljes akció indult be. Szilágy megyében a gazdaközönség önkéntes társulás útján szervezte meg a védelmet. A gazdák kb. 40 drb. permetező gépet hoztak a Weiss Manfréd-féle gyárból Magyarországról. Így egy 20 lit. ürtartalmu permetező kb. 1600—2000 lejbe fog kerülni. Erőteljes mozgalom indult be Szatmár vármegyében is, míg Kolozsváron az E. G. E. rendezett több gyümölcsfa védelmi bemutatót és kertészeti szakosztálya díjtalanul nyújt e téren bárkinek kimerítő szakszerű felvilágosítást a postabélyeg beküldése ellenében.

Előfizetési felhívás a Székely Varrottas Mintakönyvre. Kovács Julia tanítónő, csikszeredai lakos, megfelelő számú előfizető esetén megjelentetné Székely Varrottas Mintakönyvét, amelyet különösen elemi iskolák, leányközépiskolák, zárdák és székely kézimunka kedvelők figyelmébe ajánl. — A fenti Mintakönyv megjelentetése az előfizetők számától függ. Éppen ezért az értékes anyag kiadási lehetőségét biztosítandó, kérjük mi is a kézimunka kedvelő közönséget, hogy tegye lehetővé ennek a nélkülözhetetlen székely kézimunka könyvnek a kiadását. Minden előfizetési megkeresést Kovács Julia tanítónő, Mercuria-Ciuc-Csikszereda, Marasesti-utca 17. címre kérünk. A könyv ára az előfizetők száma szerint számíttatik, amelyről természetesen mindenkit értesítenek.

Takarmánymész. A foszforsavas takarmánymész marháknak, juhoknak, sertéseknek, valamint baromfiaknak megnedvesített korpa, vagy dara keverékkel adagolandó. Lovaknak megnedvesített zabbal adandó, míg kutyáknak a táplálék közé keverjük. A napi adagolások a következőképpen történnek: egy fejlett lónál 50—60 gramm, egy fejlett marhánál 25—40, egy hizó marhánál 40—50, egy fejlett juhnál 10—20, egy fejlett sertésnél 15—20, egy csikónál, vagy borjunál 15—25, bárányoknál vagy malacoknál 3—6, kutyáknál 1—5, fiatal kutyáknál $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$, fiatal baromfiaknál $\frac{1}{2}$ —1, idősebb baromfiaknál 1—2 gramm. Hizómarháknál, melyek moslékkal, cukor- és keményítőgyári hulladékkal lesznek táplálva 75 grammig adagolandó. **Takarmánymész** (foszforsavas mész) garantált klór-, arzén és kénsavmentes, összfoszforsavtartalom 38—40%. Nélkülözhetetlen, mint állati takarmánypótlék: növendék-állatok tenyésztésénél, a csontszervezet erősítésére, csontlágylás, csonttörékenység meggátlására, száj- és körömfájás gyógyítására, elborjuzás, rágókór meggátlására, takarmánypótlékkal való táplálásnál a tápérték emelésére, stb. stb.

Elhizott egyéneknek a természetes „Ferenc József” keserűvízkúra hatalmasan előmozdítja a bélműködést és a testet könnyedé teszi. Több orvosprofesszor a „Ferenc József” vizet szívelzsirosodásnál is reggel, délben és este, egy-egy harmadpohányi mennyiségben rendeli. A „Ferenc József” keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Szegődménylevelek kaphatók az E. G. E.-nél. Több oldalról merül fel az a kívánság, hogy a gazdaközönség gazdasági nyomtatvány szükségletéről gondoskodják az E. G. E. Ezen kívánalomnak eleget teendő, az egyesület szegődménylevelet nyomtatott. A szegődménylevél az alkalmazott állományi feltételeinek felsorolására, a kivett járandóságok feltüntetésére és az átadott tárgyak leltározására tartalmaz rovatokat. Évek ára darabonként 3 L. Megrendelhető az E. G. E. titkári hivatalában. (Kolozsvár, Attila-utca 10.)

Kolozsvári terményárak. Buza 340—350, zab 330, tengeri 220, árpa 320—330 Lei 100 kg-ként.

Temesvári gabonaárak. Buza 290, tengeri 230, zab 290, árpa 250 Lei 100 kg-ként.

Budapesti terményárak. Buza 424.75—450.58 (14.40—15.30 P.), rozs 316.55—319.49 (10.75—10.85 P.), sörárpa 559.55—647.90 (19.22 P.), tengeri 412.30—421.13 (14—14.30 P.), buzakorpa 339.82—346.50 (11.60—11.85 P.).

Kolozsvári állatárak. Malac 6 hetes választott 200—300 lei darabonként, süldő 5 hónapos 600—800 lei drb.-ként, hizott sertés I. o. 23—26, II. o. 21—24 lei kg. élősúly kg-ként, bárány páronként 300—500 lei.

Budapesti állatárak. Bárány 17.67—20.67 (0.60—0.70 P.), sertés I. o. hizott 34.16—34.20 (1.16—1.19 P.), II. o. 32.96—33.70 (1.12—1.14 P.) lei kg. élősúlyban.

Kolozsvári zöldségárak. Murok 3, hagyma 4, petrezselyem 7, fokhagyma 15, burgonya 3 lei kg.-ként. Zeller 2, retek 1, cékla 2, kalarábé 2 lei darabonként. Káposzta 3, vöröskáposzta 5, kelkáposzta 4 lei fejenként.

Tej és tejtermékek árai. Tehén tej 5, bivalytej 8, tejszín 45 lej literenként. Teavaj 100, főzővaj 80, tehén turó 20, juh turó 50, csemege sajt 90 lei kg.-ként.

APRÓHIRDETÉSEK.

APRÓHIRDETÉSEK ÁRA: szavanként 4 lej Vastagabb betűkkel szedett szavak kétszeres áron számíttatnak. Legkisebb apróhirdetés díja 40 lej

Eladó lisztavérű vörös izlandi tojások és napos csibék tavaszi szállításra. — A tojás ára darabonként 20 L., napos csibék ára darabonként 40 L., 100 darabon felüli megrendelésnél 20% engedmény. Cim: Deák Jenő Orbaitelek-Telechia, pu. Barátos-Brates, Háromszék vármegye. 364

Iszpani állást keresek azonnati belépésre. Koránkelő, erélyes, szorgalmas vagyok. Igényeim szerények. Cim a kiadóban, 371

Jó karban levő tej-szeperátort keresünk megvételre. Ajánlatokat kérjük az E. G. E. titkári hivatala címére küldeni. Kolozsvár, Attila-utca 10. 371

Eladó 82 k.-hold prima sik szántó Iliá állomás mellett teljes felszereléssel, épületekkel, gépekkel, 28-as legújabb típusu Cormik tárcsával, Ford traktorral, vagy anélkül. 372

Állást keres földmives iskolát, tejellenőri tanfolyamot, motorkezelői és söffőri tanfolyamot technológián végzett 40 éves, kis családú, román, magyar, német nyelvtudással. Cim: Szabuka gazdaság Iliá, jud. Hunedoara. 373

AMBROSI, FISCHER & CO
AIUD · JUD · ALBA

Szállítunk kifogástalan minőségben és előnyös árak mellett: *Berlandieri* × *Riparia*,

Riparia portolis,

Riparia × *Rupestri*.

alanyvesszőket nagykiterjedésű enyedi, medgyesi és bufeai anyatelepünkről. — Akinek alanyvesszőre szüksége van, kérjen okvetlenül tőlünk is ajánlatot.

Árjegyzék kívánatra díjtalan

Szőlőoltványok ugymint amerikai sima és gyökeres vesszők a legkeresettebb fajokból, legjobb minőségben, garantált fajtisztán kaphatók:
Caspari Fr.-né, Medgyes-Medias,
Jud. Târnava-Mare.
347 **Árjegyzék ingyen.**
„NEUBURGER” KÜLÖNLEGESSÉG.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank RT.
Cluj-Kolozsvár, Piața Unirii (volt Mátyás király-tér) 7. szám

Betéteket előnyös kamattal fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej-Dés, Diciosánmarin-Dicsőszentmárton, Alba-Julia-Gyulafehérvár, Târgu-Mures-Marosvásárhely, Oreda-Nagyvárad és Timișoara-Temesvár.

SAJÁT TŐKÉI: 143 MILLIÓ LEJ

Affiliált intézetei: Torda-Aranyos vármegyei Takarékpénztár Rt. Turda-Torda, Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Odorheiu-Székelyudvarhely és Cristur-Székelykeresztúr, Szászregenyvidéki Takarékpénztár és Hitelbank Rt. Reghin-Szászregén, Népbank Rt. Huedin-Bánffyhungyad, Szamosújvári Hitelbank részvénytárs. Gherla-Szamosujvár.

Minden bankügyletet legelőnyösebben végez
Áruraktárai a vasút mellett 3804

Fajtaazonossági és csiraképességi garancia mellett ajánljuk 362

legkiválóbb minőségű eredeti Németországból importált konyha- és virágkert, gazdasági takarmány és fűmagvainkat, valamint eredeti quedinburgi importált takarmányrépamagunkat

„ERFURTH” SALAMON ÉS STEFAN
magtermelés, magkereskedés

Kolozsvár, Piața Mihail Viteazul (Széchenyi-tér) 38.
Legkisebb rendelést is azonnal postázunk. — Árjegyzék ingyen!!

Erőteljes

ujszülött és jól fejlődő

**növendékállata lesz, ha vehes,
szoptató és elválasztott állatainál a
takarmányt**

PEKK-EL

egészíti ki.

Egy állat napi Pekk adagja néhány baniba kerül. E csekély költséggel biztosítja állatainak gyors gyarapodását és sok betegségtől óvja meg azokat. Aki próbát tett a Pekk-el tudja, hogy az nélkülözhetetlen minden állattenyésztőnek. Kérjen ingyenes ismertetőt a következő cégek egyikénél, vagy a Chinoin-gyár bármely lerakatánál:

Szatmármegyei Mezőgazdák r.-t. Satu-Mare—Szatmár, Str. Reg. Maria 17. — Mezőgazdák Kereskedelmi r.-t. Arad, Str. M. Stănescu 2. — Karner Ede r.-t. Timișoara—Temesvár, Str. Brătianu 12. — Schieb és társa, Cluj—Kolozsvár, Piața Mihail Viteazul 40. — Sztruhár és Mandl, Careii-mare—Nagykároly.

Vezérképviselőt:

**Frederic Spodheim
és Társa**

BUCUREȘTI 2, Bul. Elisabeta 55.